

WASA DAGBLAD

LOKALA NYHETER

BRAGE

Fruntimmersveckans kafferep på Brages friluftsmuseum i dag– fira med sju sorters kakor!

I dag den 19 juli kl 12.17 är det dags för årets mest efterlängtade kaffestund i Öster-botten! Brages friluftsmuseum i Sandviken fylls av doften av nybryggt kaffe och hem-lagade bakverk när föreningen arrangerar traditionsenligt kafferep för att fira frun-timmersveckan.

Museet, som grundades redan 1933 och ligger naturskönt bara ett par kilometer från Vasa centrum, öppnar portarna klockan 12–17. De 23 kulturhistoriskt värdefulla bygg-naderna på området – från storstugan till flickornas loft med färggranna textiler – bil-dar en genuin österbott-nisk allmogemiljö som tar besökarna med på en tidsresa till 1800-talets bondgårdsliv.

Och höjdpunkten? Sju sorters kakor, förstås! Kafferepet är en gammal svensk tradit-ion där umgänget, kaffet och bakverken står i centrum. I år firas de som har namnsdag under fruntimmer-sveckan – och de som fyller år den 19 juli bjuds på kaffe gratis!

– Vi vill lyfta fram den här härliga veckan då nästan alla dagar bär kvinnonamn. Det är ett perfekt tillfälle att samlas, njuta av gott sällskap och fira alla Sara, Margareta, Jo-hanna, Magdalena, Emma och Kristina där ute. Tarja Kettunen visar hur man botar ... ja, vadå? Det får besökarna upptäcka på plats!

På gårdstunet finns Lillstugans café öppet, där besökarna kan avnjuta nygräddade våfflor och kaffe i den pittoreska miljön. Hönorna kacklar stillsamt på gårdsplanen, de rödmyllade byggnaderna lyser i sommarsolen och guidningar ges på svenska, finska och engelska.

Missar du dagens kafferep? Misströsta inte – Brages friluftsmuseum håller öppet sommartid ända fram till 9 augusti, med guidningar och caféverksamhet. Men dagens kafferep med sju sorters kakor är något alldeles extra. En tradition med anor sedan 1870-talet – och en upplevelse som smakar historia!

Källa: Brages friluftsmuseum

BERGÖ

Allsång på Bergö – när kyrkan fylls av sommar och saxofon

Bergö kyrka förvandlas till ett nordiskt sångpalats på onsdag kväll den 22 juli. Klockan 18.00–19.30 bjuder Catrin Sjögren, Tom Håkans, Yngve Lithén

Axel Åhman till Littfest,
sid 4

TO: Mattias Blomgren
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Hästhuvudnebulosan
Sid 12

I DAG

LEDARE

Den gröna revolutionen byggs i Österbotten

Det är lätt att tala om den gröna oms-tällningen. Betydligt svårare är att faktiskt genomföra den. I Österbotten sker den redan – varje dag.

Regionen kring Vasa har under de senaste åren utvecklats till ett av Nordens mest intressanta centra för energiteknik. Här investeras det i batteriteknik, energilagring, elektrifiering och förnybar energi, samtidigt som företag, universitet och offentliga aktörer samarbetar på ett sätt som väcker internationellt intresse.

Detta är inte en tillfälligt trend. Det är resultatet av årtionden av tekniskt kunnande, entreprenörskap och målmedvetna satsningar. Företag med världsledande kompetens inom energi har skapat ett ekosystem där innovation och export går hand i hand. Samtidigt lockar regionen nya investeringar som stärker både sysselsättningen och Finlands konkurrenskraft.

Men framgången får inte tas för given.

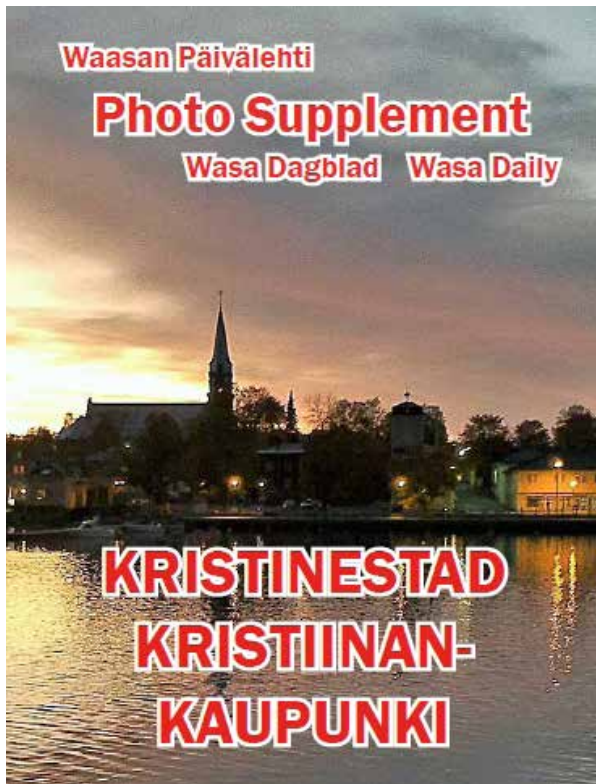
Industrins investeringar räknas i miljarder euro och planeras för årtionden framåt. För att företagen ska våga

satsa krävs långsiktiga och förutsägbara spelregler. Tillståndprocesser måste vara effektiva utan att ge avkall på miljökraven. Elnäten behöver byggas ut i takt med efterfrågan, och utbildningssystemet måste säkerställa att det finns tillräckligt med ingenjörer, tekniker och yrkeskunniga medarbetare. Lika viktigt är att den politiska kursen är stabil. Ständigt förändrade regler riskerar att få investeringar att söka sig till andra länder.

Den gröna omställningen handlar inte bara om klimatet. Den handlar om arbetstillfällena, export, innovationer och framtidsstro. Finland har en möjlighet att bli en av Europas ledande industrinationer inom ren energi, men den möjligheten måste förvaltas med kloka beslut.

Österbotten visar redan att omställningen kan förena ekonomisk tillväxt med minskade utsläpp. Det är en utveckling som hela landet har anledning att stödja. När världen söker hållbara energilösningar finns mycket av svaret redan här – på den finländska västkusten. Framtidens industri byggs inte trots den gröna omställningen, utan tack vare den.

Photo Supplement

NYHETER

och Fred Berg in till en riktig allsångskväll med de bästa visorna från Norden. Saxofonen får också komma till tals – för den som vill ha lite instrumentalt mellan refrängerna.

Arrangör TMD Music lovar en högsommarkväll i den vackra kyrkomiljön. Inträdet kostar 20 euro, men barn under tio år släpps in gratis. Biljetter säljs vid dörren – kontant eller kort funkar. Så ta med grannen, svärmor eller den där kompis som alltid sjunger falskt – här är alla välkomna!

Bergö kyrka, onsdag 22.7.2026 kl. 18.00–19.30. Inträde 20 €, barn under 10 år gratis. Källa: events.osterbotten.fi

VASA

Hyrorna steg i Vasa – medan Helsingforsborna sparar

Vasa hyresgäster fick se sina hyror skjuta i höjden med 1,3 procent under årets andra kvartal – näst mest i hela landet. Samtidigt fortsätter hyrorna i huvudstadsregionen att rasa, enligt färsk statistik från Statistikcentralen.

Rovaniemi toppar listan med en hyresökning på hela 2,0 procent, tätt följt av Vasa (1,3 %) och Joensuu (1,1 %). I andra änden av skalan hittar vi Borgå (-1,9 %), Kervo (-1,6 %) och Vanda (-1,2 %). Helsingforsborna kan andas ut – här sjönk hyrorna med 0,2 procent. Även Uleåborg noterar samma minusnotering.

– På hyresmarknaden handlar det just nu om utbud och efterfrågan, inte om stadens storlek eller framtidsloften, säger Eemeli Karlsson, ekonom på Finlands Hyresvärdar.

Medan huvudstadsregionens hyresgäster kan välja och vraka bland dussintals alternativ, råder det stenhård konkurrens om bra bostäder i flera andra städer – särskilt nu under sommarens hetaste flyttsäsong. Karlsson påminner också studerande om att passa på: de bästa lägenheterna i studieorterna är redan uthyrda.

– Samma städer toppar kvartal efter kvartal. Det handlar inte om slumpen, konstaterar Karlsson.

Fakta: Statistikcentralens hyresstatistik för andra kvartalet 2026. Vasa noterar näst högsta hyresökningen i landet med +1,3 procent, medan Helsingfors hyror sjönk med 0,2 procent. Källa: Suomen Vuokranantajat ry

JAKT

Fler älgar får fällas i höst – jaktlicenserna ökar i Kust-Österbotten

Höstens älgjakt ser ut att bli intensivare än i fjol. Finlands viltcentral har beviljat 2 398 jaktlicenser för älg, en ökning med cirka 12 procent jämfört med föregående jaktsäsong. Även antalet licenser för vitsvanshjort höjs – till 310 licenser, vilket motsvarar en ökning på omkring 20 procent. Bakom beslutet ligger de senaste

uppskattningarna av hjortdjursstammarna och de mål som fastställts av det regionala viltrådet. Ambitionen är att hålla stammarna livskraftiga samtidigt som skador på skog, jordbruk och trafiken begränsas

Under den senaste jaktsäsongen fälldes 2 235 älgar och 157 vitsvanshjortar i Kust-Österbotten. En jaktlicens berättigar i regel till att fälla ett vuxet djur eller två kalvar.

Jaktsäsongen inleds med vaktjakt den 1 september 2026, då tusentals jägare väntas ge sig ut i skogarna från Karleby i norr till Kristinestad i söder. För bilister innebär det också en påminnelse om att vara extra uppmärksamma på vägarna under höstens gryningar och skymningar – älgarna läser som bekant inte trafikregler. Referens: Finlands viltcentral, Kust-Österbotten

KORSNÄS

Världsarvet firar 20 år – hela veckan i Korsnäs

I sommar firar vi Kvarkens skärgård – och det med besked.

När Unesco-världsarvet fyller 20 år blir det fullt ös i Korsnäs vecka 32, 3–9 augusti. Programmet bjuder på allt från konst till havsvindar. Måndag kväll avtäckes Jon Gredmarks biblioteksmural (Silverbergsvägen 9, kl. 17.00). Torsdag bjuder Harri Ahonen på en föreläsning om Finlands kustleder – 220 utflyktsmål från Bottenhavet till Satakunta. Lördag är det fest vid Molpe paviljong med barnunderhållning, musik, fest-tal och världsarvets alldeles egna jubileumsbakelse. Söndag avslutas det hela med guidad vandring längs Waterloo-Lisasgrynnan med naturguide – nya konstverk längs le-den och max 30 platser. Anmälan till vandringen via Malax-Korsnäs medborgarinstitut. Avgift 15 euro. Res-ten? Bara dyka upp – och njuta.

Källa: Korsnäs kommun, juli 2026

VÄLFÄRDSOMRÅDEN

VÄLFÄRDSOMRÅDET I ÖSTERBOTTEN

Patientjournaler hittades i sopcontainer – utanför sjukhuset

”Oh, tänk om någon ser!” Det var nog inte det en förbipasserande tänkte när han på torsdagskvällen upptäckte pappershögar i en avfallscontainer utanför Malmska sjukhus i Jakobstad. Problemet? Papperen innehöll riktiga patientuppgifter.

Välfärdsområdet samlade snabbt in handlingarna och utreder nu hur de hamnat där. Det finns ju trots allt tydliga instruktioner för hur sekretessbelagda uppgifter ska för-störas. Förvaltningsdirektör Linda Jakobsson-Pada lovar att dataskyddsombuden kon-taktar de berörda personerna nästa vecka om det behövs.

– Vi har koll på läget, men vi ska ta reda på hur det här kunde hända, säger hon.

Tips till vården: kanske dags att investera i en rejäl dokumentförstörare?

Källa: Österbottens välfärdsområde, 10.7.2026

BLUFFMEDDELANDEN

Bluff-sms: ”Du har en tid – och en avgift att betala”

Just när du trodde att köerna till vården var det värsta – nu kommer bluffarna också.

Västra Nylands välfärdsområde varnar för bedrägliga meddelanden som skickas i de-ras namn via sms, e-post och möjligen även via Suomi.fi. I meddelandena påstås allt från inbokade tider till påhittade barnskyddsanmälningar. I vissa fall uppmanas mot-tagaren att betala en avgift för en tjänst. Det verkliga målet? Bankkoder och person-uppgifter.

Bluffarna har nått både invånare i Västnyland och andra håll i Finland.

Kom ihåg: myndigheter ber aldrig om dina bankkoder via sms, WhatsApp eller e-post. Har du råkat klicka? Ring banken direkt och gör en polisanmälan.

Och radera meddelandet. Det är det enda ”avgiftsfria” alternativet.

Källa: Västra Nylands välfärdsområde, juli 2026

SPRÅK I VÅRDEN

Österbotten har landets två-språkigaste vårdpersonal – och är stolta över det

Finns det hopp för den finskspråkiga patienten som möter svenskspråkig personal i Österbotten? Absolut, enligt RKP:s gruppordförande Kim Yli-Pelkola. I fullmäktige slog han fast att området har ”hela landets tvåspråkigaste personal”.

Och klagomålen? Få, säger han. De som kommer fördelar sig ganska jämnt mellan språken. Johanna Holmäng (RKP), barnmorska med erfarenhet från flera sjukhus, vittnar om en arbetskultur där personalen byter språk så fort patienten är i rummet – även i fikarummet.

– Det får nya medarbetare att känna sig välkomna oavsett modersmål, säger hon.

Och framtiden? Digitaliseringen hjälper till – AI används som tolk i pilotprojekt, och personalen kan öva fackspråk på plattformen hoitokieli.fi.

Tvåspråkighet som rikedom, inte motsättning.

Vilken uppfriskande nyhet!

FÄSTINGPROBLEM ÖKAR

TBE ökar i Västra Nyland – nu uppmanas invånarna att vaccinera sig

Västra Nyland – Antalet fall av fästingburen hjärninflammation, TBE, har ökat i Västra Nylands välfärdsområde. Därför påminner hälsovårdsmyndigheterna invånare och sommarstugeägare om vikten av ett aktuellt vaccinationsskydd inför resten av fästingsäsongen.

TBE orsakas av ett virus som sprids via fästingbett. Till skillnad från borrelios finns ingen botande behandling när sjukdomen väl brutit ut. Den kan i svåra fall orsaka inflammation i hjärnan eller hjärnhinnorna och leda till långvariga besvär.

Vaccination ger ett effektivt skydd och rekommenderas särskilt för personer som vistas mycket i skog och mark eller tillbringar tid i områden där smittan förekommer.

Samtidigt påminner myndigheterna om att dagliga fästingkontroller, täckande klädsel och snabb borttagning av fästingar fortfarande är det bästa grundskyddet. Fästingarna verkar inte ta semester – inte ens när vi gör det.

Referens: Västra Nylands välfärdsområde

FINANSIERING TRYGGAS

Kommunerna får andrum – staten skjuter upp tidsfristen för ekonomin

Helsingfors – Finlands social- och hälsovårdsministerium ger välfärdsområdena mer tid att få sina ekonomier i balans. Enligt ett nytt ministerbeslut förlängs tidsfristen för att täcka ackumulerade underskott till slutet av år 2028.

Den tidigare tidsplanen har bedömts vara alltför stram med tanke på de ekonomiska utmaningar som många välfärdsområden står inför. Genom förlängningen hoppas regeringen ge områdena bättre möjligheter att genomföra långsiktiga besparingar och verksamhetsförändringar utan att äventyra invånarnas service.

Beslutet innebär dock inte att kraven på en hållbar ekonomi försvinner. Välfärdsområdena förväntas fortfarande effektivisera sin verksamhet och förbättra produktiviteten under de kommande åren.

För många beslutsfattare lär beskedet kännas som en uppskjuten deadline – men räkningen ska fortfarande betalas.

WASA DAGBLAD
Nästan allt Du behöver veta
på 12 sidor
vpress.fi

NYHETER

FOTOTÄVLING

Fånga världsarvet – vinn 500 euro!

Har du en mobil full med bilder från skärgården? Nu kan de bli värda pengar.

Kvarkens världsarv firar 20 år med en fototävling där alla kan vara med. Ta din bästa bild – vare sig det är solnedgång över havsbandet, en säl som tittar upp eller bara den där perfekta skärgårdsstämningen – och skicka in den. Vinnaren kammar hem 500 euro.

Exakta regler och sista inlämningsdatum finns på Vaasa stads webbplats. Men en sak är säker: här gäller det att ladda upp – både kameran och fantasin. Sänd bilderna senast den 31.8.2026. Närmare uppgifter här:

<https://www.vaasa.fi/sv/se-och-upplev/kvarkens-skargard/kvarken-20/fototavling-20/>

Och för den som inte vinner? Du får i alla fall en ursäkt att tillbringa en dag ute i världsarvet. Det är väl en vinst det med.

Källa: Vasa stad / Kvarken 20, juli 2026

MICKELSÖRARNA

Mickelsörarna – ännu hinner man uppleva skärgårdens pärla

Har du alltid tänkt att "någon gång" ska du ta dig ut till Mickelsörarna? Någon gång är nu – eller senast 26 juli.

Vörås del av världsarvet Kvarken, Kummelskär, ligger längst ute i ytterskärgården. Dit tar du dig med M/S Filifjonkan från Stråkaviken i Österö. Båtresan går genom grunda sund och över öppet hav – en upplevelse i sig. Väl framme väntar naturstig, ut-siktstorn i gamla sjöbevakningsstationen och möjlighet att bada. Och för den hungriga: klassisk laxsoppa, kaffe och hembakt.

Avgång kl. 10.00, hemfärd kl. 14.15, tillbaka ca 17.00. Pris från 65 euro, max 12 personer per resa. Obs! Väderreservation – så håll tummarna för sol.

Bokning: Leif Ahlvik, 0500 869 385 eller hyresbat@gmail.com.

Källa: Vörå kommun,

HÄLSA

DIABETES

Ny diabetesforskning på Tays – kan bromsa sjukdomens uppkomst och

LITTFEST

Stjärnspäckat när LittFest 2026 kommer till Vasa

Axel Åhman Foto: Mattias Blomgren
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Den tvåspråkiga litteraturfestivalen LittFest återvänder till Vasa den 12–14 november 2026 – och redan nu har de första gästerna presenterats. I år blir det en uppdatering av sällan skådat slag: Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (känd som Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro och Tuomas Enbuske.

Monika Fagerholm, som nyligen tilldelades Finlandiapriset för Döda trakten/Kvinnor i revolt, är en av festivalens internationella stjärnor. Kjell Westö, en av landets mest prisbelönta författare, är känd för sina historiska romaner från Helsingfors – hans nya generationsroman Coda kommer ut i höst. Kirsti Manninen, som skriver under namnet Enni Mustonen, är en av Finlands mest lästa författare med över en miljon sålda romaner. Hennes nya serie Kytösavun tarinoita utspelar sig i det österbottniska landskapet under 1800–1900-talen.

Från Vörå kommer Axel Åhman, känd från gruppen KAJ, som nu bor i Vasa och har gett ut både noveller, barnbok

och romanen Eldsjäl – som i år även kommit ut på finska. Emmi Itäranta, prisbelönt fantasy- och scififörfattare, är internationellt känd för Teemestarin kirja (Minnet av vatten). Hennes senaste fantasyroman Lumenlaulaja, som skildrar Kalevalaberättelsen ur Louhis perspektiv, nominerades till Runebergspriset 2026. Jessikka Aro, undersökande journalist och fackboksförfattare, har skrivit om Rysslands informationskrigföring i böcker som Putins troll och Putins världskrig. Tuomas Enbuske, journalist, författare och media-debattör, är känd för sina samhällsengagerade faktaböcker och kolumner.

Årets tema är Reflektion – en inbjudan att stanna upp och fundera. Redan före festivalen, den 24 september, 15 oktober och 5 november, arrangeras bokcirkel på huvudbibliotekets Venn-utrymme med böcker av Kirsti Manninen, Kjell Westö och Ville Mäkipelto. Anmälan öppnar i augusti.

En litterär höstfest i Vasa!

Källa: Vasas stads pressmeddelande

Monika Fagerholm. FOTO: Bengt Oberger
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Kjell Westö. Foto: Mattias Blomgren
Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

utveckling

Två nya läkemedelsstudier vid barnläkemedelsforskningscentret PeeTU på Tays (Tammerfors universitetssjukhus) ger hopp om framtidens diabetesbehandling. Målet är att bromsa uppkomsten av typ 1-diabetes och bevara den egna insulinproduktionen hos dem som redan insjuknat.

Den ena studien riktar sig till personer i prediabetesfasen – det vill säga de som har en störd sockerämneshomsättning men ännu ingen symtomgivande diabetes. Forskarna vill undersöka om läkemedelsbehandling kan fördröja eller helt förhindra att sjukdomen bryter ut. Den andra studien vänder sig till nydiagnostiserade typ 1-diabetiker, där diagnosen ställts inom de senaste hundra dagarna. Här prövas om läkemedlet kan bevara kroppens egen insulinproduktion genom att skydda bukspottkörtelns betaceller.

Målgruppen för båda studierna är personer i åldern 1–36 år. Det läkemedel som prövas är baricitinib, en tablett som tas dagligen – alltså ingen spruta. Läkemedlet används redan vid bland annat ledgångsreumatism, fläckvis hårfall och svår atopisk eksem. Det dämpar inflammation och skulle kunna hejda den autoimmuna process som vid typ 1-diabetes förstör insulinproducerande celler i bukspottkörteln.

”Det här är en lättnad särskilt för barnpatienter”, säger överläkare Sauli Palmu från PeeTU.

Forskarna understryker att det krävs aktiv forskning för att ta reda på vilka läkemedel som är bäst och säkrast. Även om insulin fortfarande är den enda behandlingen, har utvecklingen med smarta pumpar och kontinuerlig sensorteknik tagit stora kliv framåt. Nu hoppas man på nästa genombrott – att med läkemedel kunna påverka sjukdomsförloppet.

Källa: Pirkanmaas välfärdsområdes pressmeddelande

BASTU

Bastubad är motion – fuktig bastu får pulsen att stiga

En ny studie från Jyväskylä universitet visar att luftfuktigheten i bastun har en betydande inverkan på hur kroppen reagerar på bastubad. Ju fuktigare bastu, desto kraftigare stiger puls och kroppstemperatur.

Undersökningen genomfördes av Jyväskylä universitet och Idrottsinstitutet KIHU i samarbete med bastutillverkaren Harvia, med finansiering från Toyota Motor Corporation. I studien deltog 50 friska vuxna som vardera genomgick fyra bastuexperiment där bland annat puls och kroppstemperatur mättes noggrant.

Efter tio minuters bastubad steg medelpulsen från 79 till 121 slag per minut – en ökning på över 40 slag. Både temperatur och luftfuktighet bidrog till pulshöjningen. ”Även om temperaturen

AI

Claude Science: Anthropics nya AI-verktyg som kan förändra vetenskaplig forskning

Claude Science lanserades den 30 juni 2026 och är Anthropics mest ambitiösa produkt sedan Claude Code – och den har potential att förändra hur läkemedel upptäcks och vetenskapen bedrivs.

Anthropic presenterade Claude Science vid ett evenemang i San Francisco som samlade läkemedelsledare, bioteknikgrundare och universitetsforskare. Tillkännagivandet är betydelsefullt: Anthropic sätter AI-baserad vetenskap på samma strategiska nivå som kodning och produktivitet på arbetsplatsen.

Vad är egentligen Claude Science?
Claude Science är inte en ny AI-modell. Den använder samma Claude-modeller som redan finns tillgängliga för alla idag, inklusive Claude Opus 4.8, utan särskild åtkomst och portar. Det som gör den effektiv är vad som omger modellen:

Claude Science är förkonfigurerad för genomik, encellanalys, proteomik och kemisk beräkning, och stöds av mer än 60 vetenskapliga databaser. När du ställer Claude Science en fråga på vanligt språk kommer specialister att ställa och kombinera alla dessa källor så att du slipper navigera igenom dem en efter en.
Tänk på det så här: en forskare får en cockpit istället för trettio separata instrument.

Hur skiljer det sig från att bara använda ett opus?
Skillnaden ligger i arbetsflödet, inte i rå intelligens. En samordnande agent tilldelar uppgifter till specialiserade underagenter, medan en separat revisor granskar varje referens och beräkning och rättar fel längs vägen. Resultaten är helt reproducerbara – varje tecken innehåller exakt kod, detaljer om miljön och skapelsehistoriken som producerade den. Detta är oerhört viktigt inom vetenskapen, där re-

producerbarhet är allt.
Före Claude Science kunde det ta upp till två år för forskarteamet att sammanställa en omfattande översikt. Forskare som använder plattformen har nu producerat omkring tio översikter, många av dem över 100 sidor, och citeringarna kontrolleras av granskare.
Läkemedelsutveckling: En potentiell spelväxlare
En forskare uppskattar att Claude Science skulle kunna förkorta läkemedelsutvecklingen från nuvarande 10 till 15 år till i genomsnitt två till fem år – även om han betonar att det inte är ”en genväg till upptäckt, utan en andrepilot som kräver en skicklig pilot.” Anthropic planerar självt att använda Claude Science i sina egna läkemedelsutvecklingsprogram som fokuserar på försummade sjukdomar hos traditionella läkemedelsföretag.
Stora organisationer som Novo Nordisk och Allen Institute testar

det redan.
Vem kan använda den – och hur mycket kostar den?
Claude Science finns tillgänglig i beta för macOS och Linux för Pro, Max, Team och Enterprise-gränssnitt. Om du redan betalar för Claude Pro (ungefär 20 dollar i månaden) har du tillgång. Anthropic erbjuder rabatterade teampositioner för aktiva laboratorier vid universitet och ideella forskningsgrupper, och stödjer upp till 50 forskningsprojekt, där varje projekt får upp till 30 000 dollar i datorkrediter. Ansökningar är öppna till och med den 15 juli 2026.

För studenter och allmänheten är budskapet enkelt: om du har en betald Claude-prenumeration finns Claude Science redan där och väntar – ingen uppgradering behövs, ingen extra avgift.
Källor: Anthropic, MIT Technology Review, TechCrunch, STAT News, Northeastern Global News

fortfarande är den viktigaste faktorn, har löylyn en tydlig effekt på hjärtfrekvens och kroppstemperatur”, säger Iida Laatikainen-Raussi vid Jyväskylä universitets idrottsvetenskapliga fakultet.

Kroppens kärntemperatur steg måttligt från 37,4 till 37,8 grader – en ökning på 0,4 grader. Högre fuktighet gör det svårare för svetten att avdunsta från huden, vilket försvagar kroppens viktigaste kylmekanism. Detta ökar värmebelastningen och tvingar hjärt-kärlsystemet att arbeta hårdare för att reglera kroppstemperaturen.
Forskarna konstaterar att bastuns luftfuktighets betydelse kan ha underskattats i tidigare studier, eftersom fuktighetsvariationer sällan beaktats tillräckligt noggrant. ”I framtida bastuforskning och i praktiskt bastubad bör man fästa större uppmärksamhet vid fuktigheten och bastuförhållandena”, påpekar Laatikainen-Raussi. Studien bekräftar att den traditionella finska bastuns effekter inte enbart beror på värmen – löylyn fukt är en minst lika viktig del av upplevelsen.
Källa: Jyväskylä universitets pressmeddelande

INFEKTIONER

Salmonella-epidemin

Under våren 2026 drabbades sammanlagt 64 personer av en salmonellaepidemi som nu spåras till ett oväntat livsmedel – groddar som åts råa. Livsmedelsverket och Institutet för hälsa och välfärd (THL) har utrett utbrottet av bakterien Salmonella Bovismorbificans. Efter noggranna analyser, bland annat med helgenomsekvensering, pekar allt på att de otillagade groddarna var den troliga bo-ven. De misstänkta groddarna är sedan länge borta från marknaden, enligt myndighet-erna.
Samma salmonellastam har dessutom orsakat sjukdomsfall i flera andra europeiska länder under årets första halva. Salmonella sprider sig vanligtvis via livsmedel som förorenats av avföring från smittade människor eller djur. Den goda nyheten: upphettning dödar bakterien. Så nästa gång du kastar i dig en fräsch groddröra – kanske du ska överväga att woka dem i stället?
De vanligaste symtomen var diarré och feber. Antalet salmonellafall i Finland har minskat kraftigt det senaste decenniet – 2025 rapporterades 712 fall, varav endast fyra orsakades av just den här bakteriestammen. Fakta: Utbrottet inträffade under våren 2026. Livsmedelsverket och THL offentliggjorde utredningsresultatet den 13 juli 2026.
Källa: Livsmedelsverket / THL

ÅLAND

ÅLAND

Musik, frihet och Pippi – Katrinafestivalen bjuder på en total upplevelse på Åland 5–8 augusti 2026.

Under fyra intensiva augustidagar förvandlas Åland åter till ett musikaliskt centrum när Katrina kammarmusikfestival öppnar sina dörrar.

NYHETER

STATISTIK

Fler och fler familjer talar främmande språk – ukrainska familjer närmar sig 7 000

Allt fler familjer i Finland har en annan modersmål än finska eller svenska. Enligt Statistikcentralen var 8 procent av alla familjer år 2025 sådana där den enda föräldern eller båda makarna var främmandespråkiga. Andelen har vuxit kraftigt på lång sikt – år 1995 var motsvarande siffra bara 1 procent.

Svenskspråkiga familjer har sedan 1995 hållit sig stabila på 4 procent, medan samiskspråkiga familjer utgör under en procent. Andelen finskspråkiga familjer har minskat med 10 procentenheter på 30 år och uppgick i fjol till 81 procent. I 5 procent av familjerna talar makarna olika språk, varav ett inhemskt och ett främmande.

Bland barnfamiljer är andelen främmandespråkiga

kiga ännu högre – hela 14 procent, att jämföra med 1 procent år 1995 och 7 procent år 2015.

Den snabbaste tillväxten står ukrainska familjer för. År 2025 fanns det 6 764 familjer i Finland där båda makarna eller den enda föräldern var ukrainska medborgare – en ökning med 1 577 familjer från föregående år. Antalet ukrainska barnfamiljer har exploderat från blott 890 år 2022 till 3 644 år 2025. De verkliga siffrorna tros vara

ännu högre på grund av brister i befolkningsdata-systemet.

De vanligaste språken i främmandespråkiga familjer är ryska, estniska, arabiska, ukrainska och farsi. I barnfamiljer är de vanligaste språken ryska, arabiska, estniska, somaliska och ukrainska.

Källa: Statistikcentralens pressmeddelande

STATISTIK

Antalet minderåriga under en miljon för första gången

För första gången under Finlands självständighet har antalet personer under 18 år sjunkit under en miljon. I slutet av april fanns det 999 232 minderåriga i Finland, enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter. Samtidigt uppgick landets totala befolkning till 5 650 152 personer. Under årets första fyra månader minskade befolkningen med 2 729 personer.

Av de minderåriga var 51 procent pojkar och 49 procent flickor.

Språkligt sett var 86 procent (857 156) finsk-, svensk- eller samiskspråkiga, medan 14 procent (142 076) hade ett främmande språk som modersmål.

Antalet minderåriga var som störst i början av 1960-talet, då nästan 1,6 miljoner barn och unga bodde i Finland – ungefär var tredje person. I början av 1980-talet utgjorde åldersgruppen fortfarande en fjärdedel av befolkningen, men i slutet av april var andelen knappt 18 procent.

Nedgången förklaras främst av den sjunkande nativiteten. Invandringen har visserligen ökat antalet minderåriga, men den räcker inte till för att kompensera för det minskande barnafödandet.

Under januari–april föddes 15 423 barn, vilket är 844 fler än under samma period året innan. Dödstalen uppgick till 20 794, en ökning med 356. Invandringen till Finland

uppgick till 13 018 personer, medan utvandringen var 10 402 personer. Invandringen minskade med 1 454 personer, samtidigt som utvandringen ökade med 5 968 personer jämfört med föregående år. Särskilt utvandringen till Estland ökade markant, vilket förklaras av ett avtal mellan länderna om utbyte av befolkningsregisteruppgifter.

Källa: Statistikcentralens pressmeddelande

Årets tema, "TOTAL FESTIVAL", hämtar inspiration från filosofen Hannah Arendts tankar om frihet, makt och totalitarism – men publiken kan samtidigt se fram emot allt från klassiska mästerverk till jazz, barnföreläsningar och samtal om konstens betydelse.

Festivalen leds av den internationellt uppskattade violinisten Cecilia Ziliacus, som samlat några av Nordens främsta musiker. Konserterna hålls på flera platser i Mariehamn, bland annat Alandica kulturhus, S Görans kyrka, Ålands konstmuseum och Bagarstugan Café & Vin.

Programmet bjuder på musik av bland andra Haydn, Sjostakovitj, Weinberg och Arvo Pärt, men också på improvisationer, jazz och nyskriven musik. För de yngsta besökarna väntar en barnkonsert där Pippi Långstrump gör ett oväntat gästspel – ett lekfullt inslag som symboliserar frihet och fantasi i kontrast till festivalens allvarligare tema.

Flera evenemang har fri entré, däribland de populära morgonkonserterna "Frukostkvart", medan festivalen avslutas med en brunchkonsert lördagen den 8 augusti.

Katrinafestivalen har under mer än två decennier utvecklats till ett av Ålands mest uppskattade kulturevenemang och lockar varje år besökare från hela Norden. För den som vill kombinera sensommarsemester med musik i världsklass kan Mariehamn i början av augusti vara en svårslagen destination – och kanske den enda platsen där både Haydn och Pippi Långstrump delar samma scen.

Referenser: Katrina Kammarmusikfestival 2026, Kulturföreningen Katrina samt Visit Åland.

AI

GPT Live

Framtidens röst: OpenAI presenterar GPT-Live

Kommunikationen genomgår en radikal omvandling. OpenAI har officiellt lanserat "GPT-Live", en konversations-AI som kan hantera verklig fullduplex-interaktion. Till skillnad från tidigare chattbotar som krävde en "ping-pong"-stil av fram och tillbaka, lyssnar, resonerar och talar detta system samtidigt. Med integrerad liveöversättning och intelligent uppgiftsdelegering är verktyget utformat för att fungera mer som en mänsklig samarbetspartner än som ett program. Tidiga testare menar att detta är det sista hindret för att AI-assistenter ska kännas verkligt närvarande, vilket potentiellt kan avsluta eran av pinsamma pauser i digitala samtal. Skiftet signalerar en övergång mot AI som inte bara

MUSIK

KORSHOLMS MUSIKFESTSPEL

Korsholms musikfestspel – Klassisk musikfest i hjärtat av Österbotten 22–29.7.2026

Klassisk musik behöver inte vara högtidlig och svår. Den kan vara lika spännande som en äventyrsfilm, lika känslösam som en kärlekshistoria och lika överraskande som en sommarmatt vid havet. Det är just den känslan som Musikfestspelen Korsholm vill förmedla när festivalen återvänder den 22–29 juli 2026.

Under åtta sommardagar förvandlas Vasa och Korsholm till en levande konsertscen där kyrkor, museer, kulturmiljöer och konsertsalar fylls av musik i världsklass. Årets tema, "Över Atlanten", tar publiken med på en musikalisk resa mellan Europa samt Nord- och Sydamerika. Programmet spänner från barockens mästare till nutida tonsättare, med jazz, soul, familjekonserter och nyskrivna verk som ger festivalen en modern prägel.

Festivalens konstnärlige ledare, cellisten Jan-Erik Gustafsson, har samlat över hundra internationella och nordiska musiker. Bland höjdpunkterna märks öppningskonserten "From the New World" i Korsholms kyrka den 23 juli klockan 19, där Vasa stadsorkester framför Antonín Dvořáks älskade nionde symfoni tillsammans med ett uruppförande av Vladimir Agopov och musik av årets temakompositör Nicky Sohn.

Festivalen bjuder också på gratis minikonserter i centrala Vasa, barnföreställningar, kvällskonserter i unika miljöer och möten mellan klassisk musik och andra genrer. Här finns något både för den inbitne konsertbesökaren och den som aldrig tidigare satt sin fot på en klassisk konsert.

Musikfestspelen Korsholm har sedan 1983 vuxit till en av Finlands mest uppskattade kammarmusikfestivaler. Kombinationen av internationella toppartister, den österbottniska skärgårdens natursköna miljöer och en varm, personlig atmosfär gör festivalen unik.

Kanske är det just därför så många återkommer år efter år. För ibland räcker det med några toner för att skapa ett sommarminne som varar betydligt längre än semestern. Källa: Musikfestspelen Korsholm, www.kmf.fi. Bilder från festspelen 2024

NYHETER

bearbetar data – den engagerar sig i den flytande rytmen av mänskligt tänkande.

BILKÖRNING

EU:s trafiksäkerhet: AI-ögon på föraren

Från och med denna vecka har Europeiska unionen föreskrivit att alla nyregistrerade fordon måste vara utrustade med AI-drivna föraravledningsdetekteringssystem. Teknologin analyserar kontinuerligt huvudrörelser och blickmönster för att identifiera tecken på trötthet eller ouppmärksamhet. Tjänstemän betonar att systemet är utformat strikt för säkerhet: det ger varningar men spelar inte in eller överför material till myndigheterna, vilket tar itu med långvariga integritetsproblem. I takt med att fordonsautomatiseringen ökar ökar tillsynsmyndigheterna för att säkerställa att "människa-i-loopen"-system förblir tillförlitliga. För pendlare innebär förändringen att din bil nu officiellt vakar över ditt fokus, vilket markerar ett nytt kapitel inom smart bilsäkerhet.

OPENAI och APPLE

Apple riktar juridiskt sikte på OpenAI

Rivaliteten mellan jättarna i Silicon Valley har nått en höjdpunkt i rättssalen. Apple har lämnat in en stor stämning mot OpenAI och anklagar för stöld av företagshemligheter. Stämningen hävdar att OpenAIs snabba utvecklingscykel byggde på obehörig åtkomst till intern Apple-forskning om AI-effektivitet på enheterna. Branschanalytiker ser fallet som ett vändpunkt som kommer att definiera hur immateriella rättigheter hanteras i generativa modellernas tidsålder. Med miljarder i infrastrukturutgifter på spel belyser den juridiska striden den skoningslösa naturen av det nuvarande "AI-kapprustningen" när företag kämpar för att säkra ett teknologiskt övertag gentemot sina konkurrenter. Referens: Global Tech Law Review, juli 2026

AI-AGENTER

De nya "agenterna": Bortom chatboten

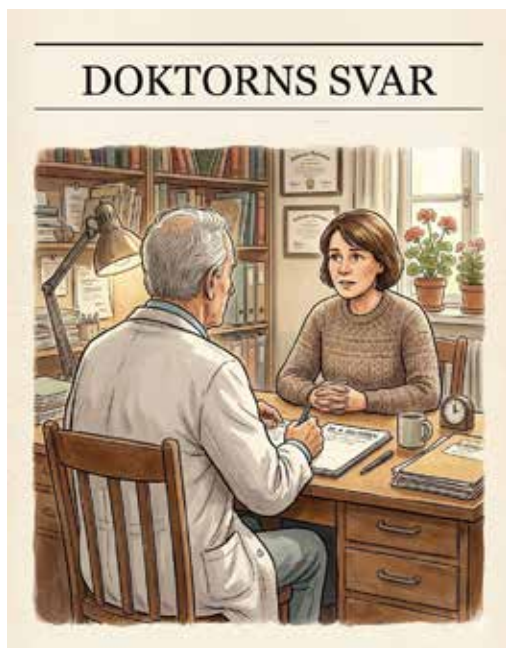
Månadens modeord är inte längre "chatbot" – det är "agent". Experter noterar att 2026 markerar året då AI gick från att bara svara på frågor till att autonomt genomföra komplexa, flerstegsprojekt. Från att undersöka marknadstrender till att schemalägga möten och logga data i CRM-system, används dessa agenter nu i företagsmiljöer med minimal mänsklig övervakning. Även om produktivitetsvinsterna är enorma, varnas företag för att upprätthålla "människa-i-loopen"-godkännande för högriskåtgärder. Övergången från passiv assistans till aktiv genomförande innebär omskrivning av arbetsbeskrivningar inom varje sektor, vilket tvingar företag att ompröva sina arbetsflöden och sitt beroende av samarbete mellan människa och AI.

GOOGLE

Google för AI-innovation till Accra

Google har officiellt öppnat "Africa Applied AI Lab" i Accra, Ghana. Detta nya initiativ syftar till att stödja lokala entreprenörer och forskare genom att ge tidig tillgång till banbrytande AI-teknologier. Programmet är särskilt utformat för att hantera unika regionala utmaningar, från jordbruksoptimering till lokala språkliga kommunikationsverktyg. Genom att främja inhemska lösningar istället för att förlita sig på importerad teknik hoppas laboratoriet göra kontinenten till en knutpunkt för global AI-innovation.

DOKTORN SVARAR:

Sorkfeber sprider sig –
men vad är sjukdomen
egentligen?

Tidningarna vet berätta att sorkfeber denna sommar varit vanligare än tidigare speciellt i Syd-Österbotten. Vad är egentligen sorkfeber? Vad är orsaken? Hur kan man skydda sig? Hur behandlas sorkfeber?

Fler fall än vanligt har rapporterats i sommar, och många undrar om det finns anledning att oroa sig. Sorkfeber låter kanske som en harmlös förkylning, men sjukdomen kan i vissa fall leda till flera veckors svår sjukdom.

Sorkfeber orsakas av Puumalavirus, ett hantavirus som främst sprids av skogssorken. Virusets finns i sorkens urin, avföring och saliv. Människor smittas vanligen genom att andas in damm som innehåller viruspartiklar, till exempel när man sopar uthus, vedbodas, sommarstugor eller andra utrymmen där sorkar har vistats. Däremot smittas sjukdomen normalt inte mellan människor.

Sjukdomen börjar ofta plötsligt med hög feber, kraftig huvudvärk, muskelvärk och illamående. Många beskriver en intensiv trötthet och värk bakom ögonen. Efter några dagar kan njurarna påverkas, vilket leder till ryggsmärtor, minskad urinmängd och ibland svullnad. De flesta tillfrisknar helt, men återhämtningen kan ta flera veckor.

Det finns ingen speci-

fik medicin mot sorkfeber. Behandlingen består därför av vila, rikligt med vätska och febernedsättande läkemedel. Vid svårare fall kan sjukhusvård behövas för att övervaka njurfunktionen och behandla vätskebalansen. Dödligheten är mycket låg, men äldre personer och patienter med andra sjukdomar kan bli allvarligare sjuka.

Det bästa skyddet är att undvika att andas in damm från utrymmen där sorkar kan ha lämnat spillning. Fukta golv och ytor innan städning i stället för att torrsopa, använd gärna handskar och andningsskydd vid kraftigt nedsmutsade utrymmen och tvätta händerna noggrant efteråt. Förvara också livsmedel så att gnagare inte kommer åt dem och försök hålla bostäder och förråd fria från sorkar.

Sorkfeber förekommer främst i Finland och norra Sverige, där antalet fall ofta följer skogssorkens naturliga populationssvängningar. Efter år med många sorkar ökar också risken för att människor smittas. Därför uppmanar hälsomyndigheterna till försiktighet, särskilt bland personer som vistas mycket i skog och mark eller öppnar sommarstugor efter vintern.

*Referenser: Institutet för hälsa och välfärd (THL), Folkhälsomyndigheten, European Centre for Disease Prevention and Control.

ÖVERMARK

Ekon i ett övergivet hem: „The Hidden Spots“

I den tysta byn Överark har konsten tagit över ett sekelgammalt, förfallet hus. Den platsspecifika utställningen The Hidden Spots bjuder in besökare att vandra genom rum där tiden tycks ha stannat. Skapad av konstnärduon Black Box Genesis blandar installationen ljudlandskap, poesi och fysiska spår för att utforska minne och förgänglighet. Som en del av ett tvärvetenskapligt regionalt projekt uppmuntrar denna tankeväckande helhet gästerna att interagera direkt med de historiska lager som gömmer sig innanför väggarna i ett bortglömt hem.

Regional konstutställning 4.7–2.8.2026. Adress: Dermossvägen 20, 64610 Övermark.

Öppettider: ons–tors 12–17, fre–sön 12–18.

Bild: Bekim Hasaj och Valentina Gelain.

VASA

Gatukonsten tar över: Wasa Graffitilandia

Vasas livligaste sommartradition är tillbaka i full fart. Wasa Graffitilandia har förvandlat över 3 000 kvadratmeter till en vidsträckt, färgglad labyrint av gatukonst och urban kultur. För sjätte året i rad visar sommarutställningen en stor samling verk av lokala och internationella konstnärer. Utställningen utgör en dynamisk kontrast till regionens traditionella museiutbud – den erbjuder en rå och energifylld plats för kreativt uttryck som fortsätter att tänja på gränserna för vad som räknas som „galleri-konst“ i Österbotten.

MUSTASAARI

Historisk charm: Stundars friluftsmuseum

Stundars friluftsmuseum i Mustasaari har öppnat två fängslande utställningar som dyker djupt ner i regionens kulturarv. Med målarfärg och tegel (With Paint and Bricks) utforskar det traditionella dekorationsmåleriet och den lokala ugnskonsten i Österbotten. Sida vid sida med detta visas kuraterade utställningar i det historiska Hemmerska huset och i den lokala stenhuggarstugan, vilket ger en inblick i det hantverk som präglade området för århundraden sedan. Dessa utställningar erbjuder en fridfull och lärorik tillflykt för den som vill komma nära kustlandskapets äkta rötter.

VASA

400 år av Vasa

Österbottens museums permanenta utställning Vasa 400 – Berättelser om en stad bjuder på en fängslande resa genom stadens fyrahundraåriga historia. Från grundandet 1606 och 1600-talets häxprocesser till den förödande branden 1852 och framväxten av sjöfart och industri – utställningen väver samman händelser som formade samhälle, utbildning och vardagsliv. Höjdpunkter inkluderar österbottnisk folkkonst, målade möbler samt rekonstruerade interiörer från ett borgarhem och en fabriksarbetares bostad. Gamla reklamfilmer och skalenliga modeller över stadens föränderliga stadsplan kompletterar denna rika historiska väv. Österbottens museum, Museogatan 3, Vasa. Öppet ons–sön 10–17. Entré 15/9/0 €. – Källa: museot.fi

VASA

Asätarnas trädgård

Insekter och ryggradslösa djur hamnar i rampljuset på Österbottens museum i sommar. Konstnärskollektivet nabbteeri presenterar The Scavengers' Garden. Österbottens museum, Museogatan 3, Vasa. Öppet 9.5–20.9.2026 ons–sön 10–17. – Källa: vaasa.fi

GAMLA VASA

250 år av rättvisa

Gamla Vasa museum uppmärksammar en betydelsefull årsdag med sin utställning om Vasa hovrätt, som grundades 1775 av kung Gustav III. Utställningen, som pågår till den 29 augusti, belyser hovrättens tidiga år, dess verksamhet och dess djupgående inverkan på människors liv i hela historiska Österbotten. Genom skalenliga modeller, bildmaterial och berättelser om tjänstemän och deras familjer får besökarna inblick i ceremonier, makt och vardagsliv vid en av Finlands äldsta rättsinstitutioner.

Gamla Vasa museum, Wasastjernas handelshus, Köpmansgatan 10, Vasa. Öppet 1.6–29.8.2026 ons–lör 10–17. Fritt inträde. – Källa: museot.fi

KRISTINESTAD

Villans praktfulla skeden

Carlsro museum i Kristinestad berättar den gripande historien om Alfred Carlström, en gång Österbottens rikaste man. Utställningen Den praktfulla villans dramatiska fall skildrar villans glansdagar och dess dramatiska kollaps när en förskingrare drev den skeppsägande familjen i konkurs 1910. Besökarna kan ana de eleganta festerna, de fritt strövande påfåglarna och den idyll som krossades och fick hela staden på knä. Årets sommarutställning hedrar villans jubileumsår och berättar hela historien om vad som slutligen hände med Carlsro och dess familj.

Carlsro, Carlsrovägen 181, 64100 Kristinestad. Öppet 1.6–31.8.2026 dagligen 11–17. Stängt midsommar 23–25.6. Entré 8/2/0 €. – Källa: museot.fi

KRISTINESTAD

En konstresa längs kusten: Galleri Gottorp

I den pittoreska staden Kristinestad är Galleri Gottorp värd för en mångfacetterad konstupplevelse. Konstnären Stina Engvall ställer ut sina unika målningar i olja och bakvänt glas, som fångar det finska kustlandskapets stämningsfulla ljus. Utöver dukarna visar galleriet även belysande utställningar om 1600-talets lokalhistoria, inklusive berättelser om „kvinnliga pionjärer“ och tidens häxförföljelser. Ett måste för den som uppskattar intima miljöer där samtida konstnärlig vision möter Österbottenskustens tunga förflutna.

Galleri Gottorp är öppet 2.7–1.8.2026 torsdag–lördag 12–16.

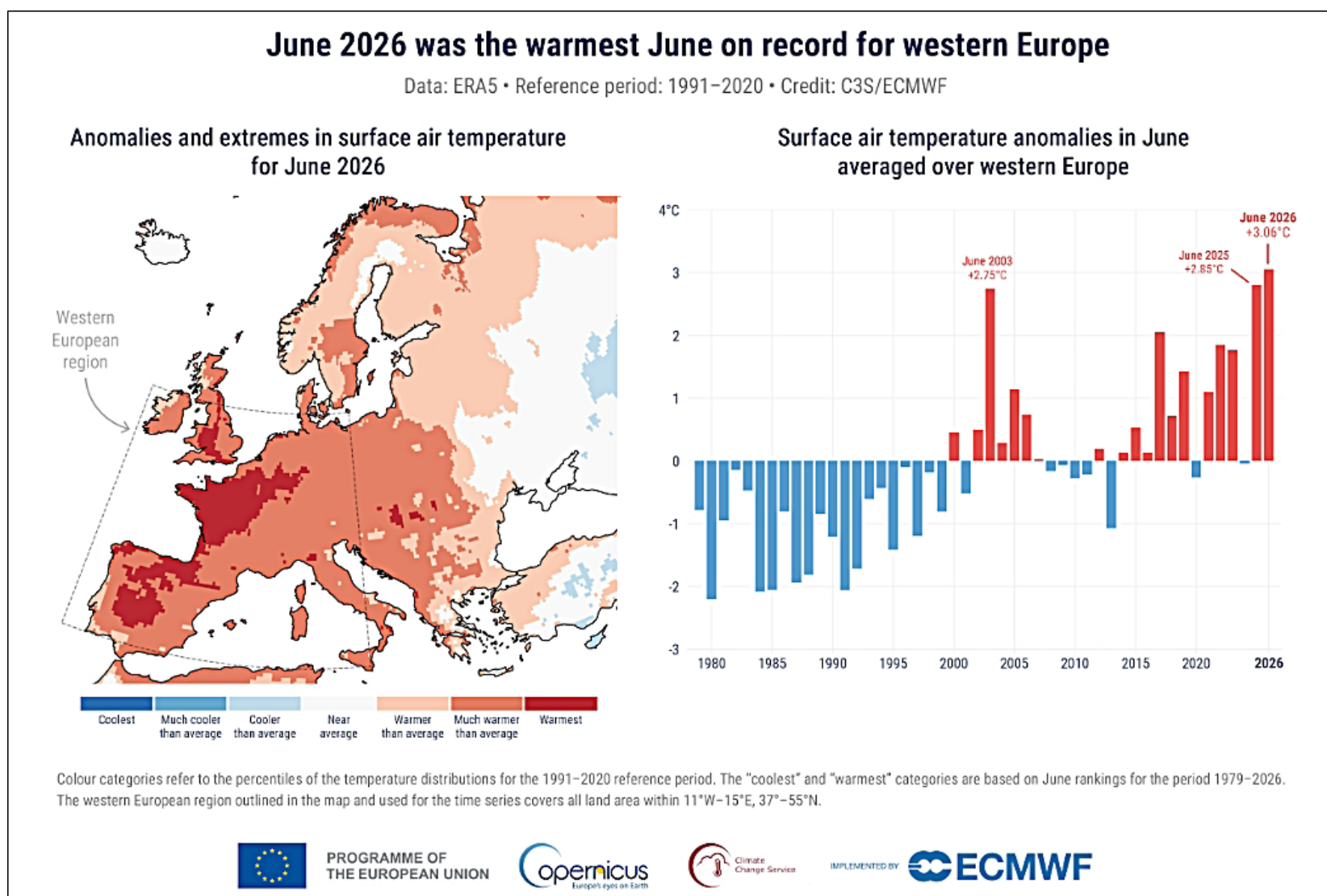
JAKOBSTAD

En resa genom hantverket

Utställningen Österbottniska rum på TEMPUS-museet i Jakobstad är en fantastisk hyllning till det lokala kulturarvet. Med hantverksarbeten av över 20 regionala formgivare vid sidan av traditionella folkskatter, är utställningen en rumslig resa genom textil-, trä- och keramikhantverk. Hela uppsättningen visar hur hantverket utvecklats samtidigt som det bevarar banden till våra rötter.

TEMPUS, Jakobstads museum, Otto Malms gata 3. Öppet tis–lör 12–16 (juni–aug även sön 12–16; juli mån–fre 11–16, lör–sön 12–16). Entré 7/6/0 €. – Källa: museot.fi

CLIMATE CHANGE

(Vänster) Karta som visar avvikelser och extremer i marktemperaturen för juni 2026. Färgkategorier hänvisar till percentilerna av temperaturfördelningarna för referensperioden 1991–2020. De extrema kategorierna ("kallaste" och "varmaste") är baserade på junirankningar för perioden 1979–2026. (Höger) Stapeldiagram som visar månatliga avvikelser i marktemperaturen i juni i genomsnitt över Västeuropa (11°V–15°Ö, 37°–55°N). Avvikelseerna är relativa till junigenomsnittet för perioden 1991–2020. Datakälla: ERA5. Källa: C3S/ECMWF.

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Klimatförändringen: Över 10.000 offer i Europa redan i juni

Den verkliga hettan har inte ens börjat – och tusentals har redan dött.

När juni månad nu summeras av EU:s klimatövervakning Copernicus, står det klart att Västeuropa upplevde sin varmaste juni någonsin. Medeltemperaturen landade på 20,74 grader – hela 3,05 grader över normalvärdet för perioden 1991–2020. Globalt var juni den näst varmaste som någonsin uppmätts. Havstemperaturerna utanför po-larområdena nådde samtidigt sitt högsta junirekord.

Men siffrorna som verkligen borde få oss att stanna upp handlar inte om gra-der – de handlar om liv.

Enligt data från EuroMOMO-nätverket, som stöds av WHO och Europas smittskyddsmyndighet, registrerades över 10.000 fler dödsfall än normalt under den enda veckan 22–28 juni, när värmeböljan var som värst i Frankrike, Spanien och Storbritannien. Av dessa var över 9.000 personer

65 år eller äldre. I Frankrike notera-des omkring 1.000 fler dödsfall än väntat på bara fyra dagar. I Spanien har minst 1.028 människor dött till följd av värmeböljan i juni – mer än dubbelt så många som under samma period förra året.

Världshälsoorganisationen WHO bekräftade redan den 28 juni att över 1.300 över-dödlighetsfall hade registrerats sedan den 21 juni. WHO:s Europadirektör Hans Kluge påpekade nyligen att värme krävt över 200.000 liv i Europa under bara de sen-aste fyra åren – och att nästan alla dessa dödsfall varit fullt möjliga att förebygga.

"Ovanligt. Riktigt högt", säger Lasse Vestergaard, chefsläkare vid Danmarks Statens Serum Institut som är värd för EuroMOMO, om överdödligheten. "Det är svårt att förklara denna höga överdödlighet med något annat än extremhettan."

Vad är då följderna för oss människor, när temperaturen fortsätter att stiga?

Extrem värme är ingen "oskyldig" sommargäst. Den dödar genom värmeslag, men framför allt genom att förvärra hjärt- och kärlsjukdomar samt andningssjukdomar. Äldre, ensamboende och barn är särskilt utsatta. När elnäten brister, skolor stänger och sjukvårdens kapacitet överskrids, drabbas hela samhällen.

Och kom ihåg: den verkligt heta sommaren har inte ens börjat.

Värmeböljan i juni var bara en försmak. I början av juli drog redan nästa värmebölja

in över Europa. Forskare slår fast att junivärmen i princip varit "omöjlig utan mänskligt orsakade klimatförändringar". Europa värms upp dubbelt så snabbt som genomsnittet i övriga världen.

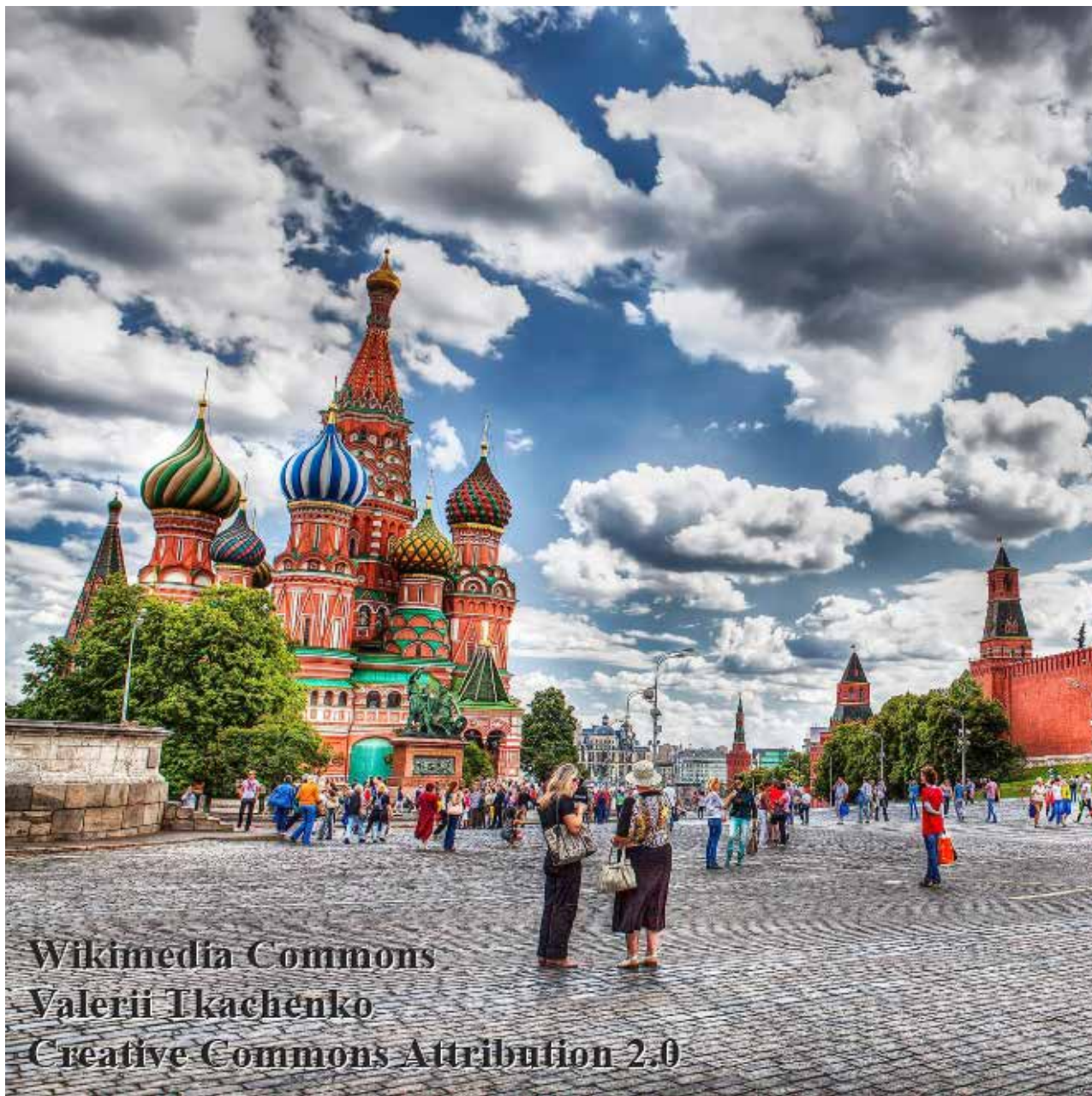
Vad krävs då? WHO efterlyser värmespecifika handlingsplaner – allt från svalkande grönytor och skugga till trygghetsbesök hos äldre och flexibla arbetstider för att undvika middagssolen. Dessa åtgärder är praktiska, inom räckhåll och kan skalas upp. Målet är noll värmrelaterade dödsfall.

Men tiden är knapp. Varje ny värmebölja innebär nya offer. Och nästa är redan här.

Referenser

- Copernicus Climate Change Service (C3S): Record heatwave brings hottest June for western Europe, 9 juli 2026
- European Environment Agency (EEA): Monitoring heat impacts on health in Europe, 2026
- World Health Organization (WHO): Statement by Dr Hans Henri P. Kluge – Europe lost 200 000 people to heat in 4 years, 11 juni 2026
- World Health Organization (WHO): More than 1,300 excess deaths recorded in Europe heatwave, 28 juni 2026
- EuroMOMO: Excess mortality data, week 22–28 juni 2026
- SVT: Värmebölja och åskoväder – så slår extremvädret mot Europa, 28 juni 2026

RYSSLAND

RYSSLAND

”Vi kan spränga halva Finland”

Den ryska parlamentsledamoten Aleksej Zjuravljev har hotat med att Ryssland har tillräckligt med militär utrustning för att "spränga halva Finland". Detta utspel är en del av en retorisk upptrappning från rysk sida efter att Finland har gått med i Nato och beslutat om ökat försvarssamarbete.

Uttalandet kom i samband med att Finland meddelade planer på att bygga ett underhållscenter för raketartillerisystem i Tammerfors i samarbete med amerikanska Lockheed Martin. Från ryskt håll har detta kritiserats kraftigt, och uttalanden om att "spränga" delar av landet har använts som hotfull retorik. Ryska företrädare har också varnat för att Finland förvandlas till ett "andra Ukraina" genom sitt Natomedlemskap.

Experter och bedömare har dock tonat ner hoten och menar att det rör sig om diplomatisk jargong och politisk retorik. Bedömare som tillfrågats i finländsk media uppger att det inte finns någon orsak att tro att den ryska kärnvapenarsenalen eller militären kommer att riktas mot Finland, och att det inte finns behov av att vidta panikåtgärder som att bygga skyddsrum

RYSSLAND

” 50 procent av Ukrainas befolkning skall utrotas”

Den ryska statsdumaledamoten Aleksej Zjuravljev har gjort sig känd för extremt aggressiva uttalanden om Ukraina. I en intervju i juli 2026 hävdade han att andelen "nazister" i Ukraina har vuxit kraftigt och föreslog att upp till hälften av landets befolkning måste fördrivas eller avrättas i

kampen mot denna ideologi.

Aleksej Zjuravljev, som leder det ultranationalistiska partiet Rodina, har utmärkt sig som en av de mest högljudda förespråkarna för Rysslands fullskaliga invasion. Hans uttalanden har bland annat inneburit följande:

Massiv utrotning: Zjuravljev har i samtal uppgett att han anser det acceptabelt att utrota upp till 50 procent av Ukrainas befolkning för att få ett slut på vad han kallar ukrainsk nazism.

Avhumanisering: Han har formulerat kriterier för våld, där han anser att en ukrainare som bär vapen ska elimineras på fläcken. De som inte ändrar sina åsikter ska enligt honom antingen förvisas eller förstöras. [

Retorisk uppbackning av kriget: Att framställa Ukraina som en nazistisk stat har varit en central del av Kremls propaganda för att rättfärdiga kriget. Experter och historiker, däribland personal från Auschwitz-Birkenau Memorial and Museum, fördömer dock denna historieskrivning och avfärdar Putins regims påståenden om att Ukraina skulle vara en nyfascistisk stat.

Men i Ryssland anses tydligen alla som inte godkänner kriget mot Ukraina vara nazister.

Zjuravljevs uttalanden har också riktats mot andra grannländer.

KREML

Kreml insider: ”Ekonomisk kris väntar senast i oktober”

Enligt uppgifter från Kreml, som kanalen Kremlin Secrets tagit del av, väntar Ryssland en allvarlig ekonomisk kris i höst. En källa i Kreml uppger att krisen kan nå sin peak i oktober och pågå flera månader framöver. Centralbanken har nu officiellt varnat för att tillväxten kan stanna av helt vid

årsskiftet.

Centralbankens chef Elvira Nabiullina har officiellt krävt att kriget mot Ukraina måste ta ett slut väldigt snart, för att undvika en katastrof.

Samtidigt förbereder USA:s president Donald Trump nya sanktioner mot Ryssland, något som en Kremlkälla beskriver som "en smärtsam, men nödvändig uppoffring". Trots varningarna tonar Kreml ned allvaret: "Allt kommer att bli bra, även om det ibland känns tvärtom".

Källa: Telegram

PUTINS POPULARITET

Siffrorna rasar – Putins popularitet på ny bottennivå

President Vladimir Putins popularitet har sjunkit dramatiskt, enligt hemliga rapporter som Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj publicerat på Telegram. Dokumenten, som ursprungligen var avsedda för den ryska regeringens högsta nivåer, visar att missnöjet med Putin växer stadigt. Prognosen inför parlamentsvalet i september 2026 visar att endast 55 procent av ryssarna uppskattar Putins insatser, medan hela 33 procent uttrycker öppet missnöje. Experter bedömer att regimen kommer att behöva "betydligt fler valfalsifikationer" än tidigare för att behålla makten. Men ändå vinner han valet i september.

Källa: Telegram

BENSINKRISEN

Kaos vid bensinpumparna – svarta marknaden blomstrar

Ryssland upplever sin värsta bränslekris på flera decennier. Ukrainiska drönarattacker mot oljeraffinaderier har skapat kaos, och kilometerlånga köer vid bensinstationer rapporteras från Irkutsk till Sverdlovsk. På Krim har guvernören infört undantagstillstånd och prioriterar nu endast offentliga instanser. Samtidigt blomstrar en alternativ svart marknad – bensin säljs i 20-litersdunkar via Telegram, och leveranser sker längs hemliga rutter från Krasnodar till Moskva. Det statliga försöket att avfärda krisen som "ökad efterfrågan" möts av hån på sociala medier.

Och hur mycket kostar bensinen? Upp till fem Euro per liter, om det överhuvudtaget finns att få.

Jordbrukarna saknar diesel – vilket eventuerar sköden och sådden.

De som mest lider av Rysslans krig mot Ukraina är fattiga afrikaner, vars bvöd huvudsakligen bakats av ryskt vete.

Källa: Telegram

TELEGRAM

Krigsbloggare i uppror – Telegramblockad hotar fronten

Kremls beslut att blockera Telegram har väckt vrede bland regimen egna krigsbloggare och militära analytiker. Blockaden, som gradvis infördes under våren 2026, slår hårt mot de ryska styrkorna i Ukraina – där Telegram används som ett centralt operativt verktyg för att koordinera trupper och dela underrättelser. Flera regimtrogna milbloggare beskriver situationen vid fronten som "chockartad" och uttrycker öppet sin ilska mot Putin. Ironiskt nog kan försöket att stänga ner plattformen leda till den protestvåg Kreml just försöker undvika.

Källa: Telegram

EVENEMANG

I DAG

KORPHOLMEN

Spetälskans ödehus öppnar – nu får du kliva in i historiens mörkaste rum

På söndag öppnar Korpholmens spetälskehospital i Kronoby portarna för allmänheten. Mellan klockan 13 och 17 visas både det gamla sjukhuset, kyrkan och ett utställningshus med sommarens konstverk av Auli-Maritta Ruuskanen. Evenemanget är gratis och arrangeras av Kronoby hembygdsförening. Missa inte chansen att besöka en av Österbottens mest suggestiva historiska platser – där människor en gång isolerades för livet.
Källa: <http://kronoby.hembygd.fi>

METEORIIHI

Nedslaget som formade Österbotten – Meteorian öppen i dag

Här kan du utforska det 520 miljoner år gamla kratern, beundra sällsynta meteoriter och spana mot stjärnorna i observatoriet. För fågelskådare lockar tornet mitt i ett av Finlands viktigaste rastområden för tranor. I den gamla rishusmiljön väntar kafé och utställningar om allt från rymdstenar till gamla jordbruksmaskiner. Välkommen till en resa från kosmos till åker!
Källa: <http://www.meteorია.fi>

JULI

AFTONMUSIK

50 år av gratis aftonmusik i Vasa – stjärnorna intar Trefaldighetskyrkan

4 juni – 14 augusti 2026
– Varje onsdag klockan 19.30, helt gratis. I 50 år har Trefaldighets-kyrkans aftonmusik varit en sommarklassiker. Och i år firar man ordentligt. Orgeln får förstås sin givna plats – det är trots allt en av Finlands finaste kyrkor. Men också sång, violin, piano, klarinett och cello får lysa. Artisterna? Kända finländska musiker och internationella gästspel. Högklassigt, avgiftsfritt och öppet för alla. Så enkelt, så bra. Ta med en vän och njut av ljusa junikvällar ända in i mitten av augusti.
Referens: Bothnia Classic

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL 27-31.7.2026

Musikfestspelen Kors-holm fyller 40+ Stjärnorna intar västkustens ljusa nätter

22–31 juli 2026
Varma sommarkvällar. Ljusa nätter. Och musik av yppersta klass. Musikfestspelen Korsholm har sedan starten 1983 varit en kammarmusikfestival utöver det vanliga. Grundaren, cellisten Seppo Kimanen, skulle vara stolt. Sedan 2023 leder cellisten Jan-Erik Gustafs-son festspelen, som lockar gräddan av inhemska och internationella konstmusiker. Upplev västkustens unika miljöer i skymningen. Ta med picknickkorg – och näsduk. Det kan bli vackert så det gör ont.
Referens: Bothnia Classic

VASA FESTIVAL

Stjärnspäckad fest vid vattnet
Vaasa Festival slår upp portarna för elfte året i rad – och bjuder på en artistkavalkad som får det att vattnas i munnen. Vi har redan sett namn som Robin Packalen, Isac Elliot och Nordman. Tre dagar av musik, mat och skön stämning vid inre hamnen. Glöm inte att VIP-området har egen ingång, toaletter och bästa utsikten över scenen. Åldersgräns 18 år.
• När: 30 juli – 1 augusti 2026
• Var: Vasa centrum, inre hamnen

AUGUSTI

VAASAN MARSSI 7.-9.8.2026

Tusentals steg, havsvind och maratonstämning – Vaasan Marssi återvänder i augusti

Vasa förvandlas till ett centrum för långvandring när internationella Vaasan Marssi ordnas den 7–9 augusti 2026. Evenemanget startar varje dag från Salutorget vid Hovrättsplanaden 15a och samlar motionärer från Finland och utlandet.

Deltagarna kan välja mellan allt från 10

kilometer till tuffa 42-kilometersrutter. Bland höjdpunkterna finns en vandring genom Kvarkens världsarv och områden kring Strömsö och Gamla Vasa. Arrangörerna betonar att det inte handlar om tävling – men utmaningen är verklig. Målgång ska ske senast klockan 18 varje dag. Vaasan Marssi är dessutom Finlands enda IML-godkända marschevenemang.

VASA FUTURE FESTIVAL

Framtiden är här – och den är nynordisk

Vasa blir återigen navet för framtidsoptimister när Vasa Future Festival drar i gång. I tio dagar samlas företag, beslutsfattare, forskare och konstnärer för att bygga en bättre morgondag under temat ”New Nordic”. Hit kommer du för att nätverka, inspireras och faktiskt göra skillnad. Förvänta dig både allvar och galna idéer – allt på samma scen.
• När: 10–15 augusti 2026
• Var: Vasa Innovation Center & Bock's Village, Vasa

KONSTENS NATT 13.8.

Konstens natt: Hela Vasa blir en stor scen

Vill du vara med och skapa regionens största kulturnatt? Nu är chansen här! Konstens natt-programmet görs tillsammans med Vasaborna – både små och stora projekt är varmt välkomna att delta. Tänk dig gator fyllda av musik, dans och oväntade konstupplevelser. Men skynda! Anmälningstiden går ut den 31 maj 2026. Missa inte din chans att lysa upp höstmörkret.
• När: 13 augusti 2026
• Var: Hela Vasa centrum
• Referens: vaasa.fi

KAJ

KAJ återvänder hem – stor konsert väntar på Lemonsoft Stadion 22.8

Efter succéer på scener runt om i Norden är det dags för humorgruppen KAJ att återvända till hemmapubliken. Lördagen

den 22 augusti 2026 intar den österbottniska trion Lemonsoft Stadion i Vasa för en efterlängtat hemkonsert tillsammans med liveband.

Publiken kan se fram emot en kväll fylld av träffsäker humor, medryckande musik och den speciella österbottniska värme som gjort KAJ till ett av Finlands mest folkkära underhållningsnamn. Konserten väntas locka fans från hela Svenskfinland och även från Sverige, där gruppens popularitet vuxit kraftigt de senaste åren. Stadion öppnar klockan 16.00, medan huvudshowen börjar 20.00. Arrangörerna utlovar dessutom förband som presenteras senare. Konserten beräknas pågå i omkring två timmar. Biljetter finns i flera prisklasser, från ståplatser på planen till läktarplatser och VIP-paket. Arrangören rekommenderar att biljetter köps i god tid eftersom intresset är stort.
Tid: Lördag 22 augusti 2026. Stadion öppnar kl. 16.00, konsertstart kl. 20.00.
Plats: Lemonsoft Stadion, Vasa.
Referens: Netticket / United Stage

Karlebys HöstKammar: Unga virtuoser tar över – barock till nutid på tre dagar

KARLEBY 21–23 augusti 2026
Festivalen är bara åtta år gammal, men artisterna tillhör landets mest framgångsrika musiker. Karlebys HöstKammar grundades 2018 av cellisten Antto Tunkkari och kontrabasisten Pauli Pappinen, som fortfarande leder showen.
– Vi för samman unga virtuoser i kammarmusikens intima värld. Resultatet blir unikt. Repertoaren spänner från barock till nutid. Och miljön? Augusti i Karleby – krispigt, vackert och fullt av toner. Tre dagar som heter duga. Missa inte.
Referens: Bothnia Classic

SEPTEMBER

LAPPO

Lappo internationella orgelfestival: Finlands största orgel får världsstjärnor

LAPPO, 14 september 2025
Vartannat år, ungefär. I Lappo domkyrka. Med Finlands största kyrkorgel. Då händer det: Lappo internationella orgelfestival.
De uppträdande orgelkonstnärerna hör till världseliten. Arrangör är Lappo orgelfestivalförening, som inte direkt skryter på stan – men de som vet, de vet.
– Orgeln dundrar och viskar. Det är en upplevelse för livet. Kolla föreningens hemsida för biljetter. Och skynda – platserna är begränsade, ljudet är oändligt.
Referens: Bothnia Classic

NOVEMBER

LITTFEST

Vasa litteraturfestival LITTFEST 12-14.-11.2026

Litteraturfestivalen som ordnas i november, 12–14.11.2026, samlar igen namnkunniga författare i Vasa. Till LittFest kommer Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro och Tuomas Enbuske. Under hösten utlovas också bokcirklar före festivalen.

UKRAINE PRESIDENT

Address by the President of Ukraine on Ukrainian Statehood Day and the Day of the Baptism of Kyivan Rus–Ukraine

Glory to Ukraine!

Dear Ukrainians, ladies and gentlemen!

We have just heard our national anthem. Written more than 150 years ago, it continues to inspire millions today.

We are standing now in the heart of our free Ukrainian Kyiv. Beside us is St. Michael's Golden-Domed Monastery. This magnificent landmark was founded nine centuries ago.

All of this is taking place on a very important day – the Day of the Baptism of Kyivan Rus–Ukraine – an event of historic importance for Christianity and for all of Europe. It happened here, in our city, on these hills

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

of ours, more than a thousand years ago, in the time of our Volodymyr the Great. And it is his symbol – the trident – that is our national coat of arms. It is also displayed on the patches of our warriors who are here today and who are defending Ukraine. Thank you to our warriors!

All of this – and hundreds of other examples of such continuity – is more than a set of beau-

tiful parallels. And it is certainly not a coincidence, but a natural connection between all generations of Ukrainians. An energy that has flowed for centuries through the unbroken history of our spirit, our state, and Europe, among all Ukrainians who have lived on this land of ours, who live on this land today, and who will live on this land in the future. That is what this important day is about. The

Day of the Baptism of Rus–Ukraine. The day of our statehood.

Dear attendees, dear citizens, all our warriors, medics, first responders, clergy, government officials, and members of parliament!

Read more:
<https://www.president.gov.ua/en/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-z-nagodi-dnya-ukrayinskoyi-de-105437>

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Ferdinand von Wright
19.3.1822, Haminalahti (Kuopio)
31.7.1906, Haminalahti (Kuopio)
Gammal havsörn, 1871
Finlands Nationalgalleris samling / Konstmuseet Ateneum
Bild: Finlands Nationalgalleri / Hannu Aaltonen

1984
EN ROMAN AV
George Orwell
Del 36

“Du måste ha sett stora förändringar sedan du var en ung man”, sa Winston trevande.

Den gamle mannens ljusblå ögon rörde sig från darttavlan till baren och från baren till herrarnas dörr, som om det hade varit i baren som han väntade att förändringarna skulle ha ägt rum.

“Ölen var bättre”, sa han till slut. “Och billigare! När jag var en ung man kostade det milda ölet – wallop, brukade vi kalla det – fyra pence per pint. Det var ju före kriget.

»Vilket krig var det?» frågade Winston.

“Det är bara krig”, sa den gamle mannen svävande. Han tog upp sitt glas och rätade åter på axlarna. »Ere’ önskar dig det allra bästa!»

I hans magra hals gjorde det skarpspetsade adamsäpplet en förvånansvärt snabb rörelse upp och ner, och ölet försvann. Winston gick till baren och kom tillbaka med ytterligare två halvliters. Den gamle mannen verkade ha glömt sina fördomar mot att dricka en hel liter.

“Du är mycket äldre än jag”, sa Winston. “Du måste ha varit en vuxen man innan jag föddes. Ni minns hur det var förr i tiden, före revolutionen. Folk i min ålder vet egentligen ingenting om den tiden. Vi kan bara läsa om dem i böcker, och det som står i böckerna kanske inte är sant. Jag skulle vilja höra er åsikt om detta. Historieböckerna säger att livet före revolutionen var helt annorlunda än vad det är nu. Där rådde det mest fruktansvärda förtryck, orättvisor, fattigdom – värre än något vi kan föreställa oss. Här i London hade den stora massan av folket aldrig tillräckligt att äta från födseln till döden. Hälften av dem hade inte ens stövlar på fötterna. De arbetade tolv timmar om dagen, de slutade skolan vid nio, de sov tio i ett rum. Och samtidigt fanns det ett mycket litet folk, bara några tusen - kapitalisterna, kallades de - som var rika och mäktiga. De ägde allt som fanns att äga. De bodde i stora, praktfulla hus med trettio tjänare, de åkte omkring i bilar och vagnar med fyra hästar, de drack champagne, de bar cylin-

derhattar ...”

Den gamle mannen sken plötsligt upp.

“Top ’ats!” sa han. “Lustigt att du nämner dem. Samma sak kom in i min ead bara igår, jag vet inte varför. Jag skämtade och tänkte, jag har inte sett en topp på flera år. Gorn rätt ut, de ’ave. Sista gången jag hade på mig en var på min svägerskas begravning. Och det var – ja, jag kan inte ge dig datumet, men det måste ha varit för femtio år sedan. Naturligtvis var det bara för tillfället, förstår ni.

“Det är inte så viktigt med de höga hattarna”, sa Winston tålmodigt. Saken är den, att dessa kapitalister – de och några få advokater och präster och så vidare, som bodde på dem – var jordens herrar. Allt existerade för deras skull. Ni – de vanliga människorna, arbetarna – var deras slavar. De kunde göra vad de ville med dig. De skulle kunna skicka iväg dig till Kanada som boskap. De kan sova med dina döttrar om de vill. De kunde beordra att du skulle piskas med något som kallas katt-o’-nio-svansar. Man var tvungen att ta av sig kepsen när man passerade dem. Varje kapitalist gick omkring med ett gäng lakejer, som ...»

HUMOR FÖR ETT-HUNDRA ÅR SEDAN

SÅDANT SOM MAN SER OCH INTE SER

Lärarinnan: Saker som man ser kallas konkreta eller verkliga, saker som man inte ser kallas, – Nå Lisa O-o-o- Lisa: Oanständiga.

MÅLARE ELLER POET

- Jag vet inte om jag skall bli poet eller målare.
– Bli målare.
– Har Ni sett några av mina tavlor?
– Nej, man jag har läst ett par av Edra dikter.

TRETTON VID BORDET

Har Ni någonting emot att det är tretton vid bordet?
– Jo, om det endats finns mat för tolv.

ROLLS-ROYCE

Anna: – Var det kärlek vid första ögonkastet? Dagny:
– Absolut. Genast då jag såg honom i hans nya Rolls- Royce.

ARBETE DÖDAR INGEN

– Varför arbetar Ni inte ? Hårt arbete dödar ingen.
– Ni misstar Er frun. Jag förlorade mina båda hustrur på det viset.

BORTSPRUNGEN

– Har pojken några särskilda märken på vilka man kan känna igen honom, frågade poliskonstapeln av fadern vars son hade sprungit bort. – Nej inte ännu, men får jag bara tag i honom skall det ej dröja länge förrän så är fallet.

LUNDBERG

– Känner du Lundberg? – Javisst! Jag känner honom så bra, att jag inte mera känner honom.

INTE HEMMA

Frun: Där kommer fru Petterson, säg att jag ej är hemma.
Tjänarinnan: Bra frun.
Frun: Nå vad sade hon.
Tjänarinnan: Gud vare lov.

VACKERT UTSEENDE

– Och så har han så vackert uttryck i ansiktet.
– Ja, var sku' han annars ha det då?

I SKOLAN

Läraren: Nå Karl, kan du nämna ett par exempel på nånting som är genomskinnligt.
Karl: Ett spjälstaket och ett nyckelhål.

Astronomic picture of the week:

Horse-head nebula

A reproduction of a composite colour image of the Horsehead Nebula and its immediate surroundings. It is based on three exposures in the visual part of the spectrum with the FORS2 multi-mode instrument at the 8.2-m KUEYEN telescope, part of ESO's Very Large Telescope, at Paranal. It was produced from three images, obtained on February 1, 2000, with the FORS2 multi-mode instrument at the 8.2-m KUEYEN Unit Telescope and extracted from the VLT Science Archive Facility . The frames were obtained in the B-band (600 sec exposure; wavelength 429 nm; FWHM 88 nm; here rendered as blue), V-band (300 sec; 554 nm; 112 nm; green) and R-band (120 sec; 655 nm; 165 nm; red). The original pixel size is 0.2 arcsec. The photo shows the full field recorded in all three colours, approximately 6.5 x 6.7 arcmin 2 . The seeing was about 0.75 arcsec. Credit: ESO Creative Commons Attribution 4.0 International License

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dagblad – Vi söker blogg-författare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagblad söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Monica gör en del av det rutinnässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för texternas innehåll.

Wasa Dagblad är en publikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden.

Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet.

Läsarnas texter är välkomna!

Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs.

Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455.

Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Telefon +358-40-5462455. Annonser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. .

E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt kommer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning.

Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till:

wasadagblad@gmail.com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning.

Sänd annonser till

wasadagblad@gmail.com

som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD

wasadagblad@gmail.com

HOROSKOP FÖR JULI 2026

Juli-horoskop – Stjärnorna snackar strunt (och lite san-ning)

Väduren (21 mars–19 april)
Du är full av energi i juli – tyvärr är det också myggorna. Försök att inte starta bråk vid grillen. Inte alla vill diskutera rätt metod för att grilla halloumi.

Oxen (20 april–20 maj)
Du söker komfort och hittar den... i en hängmatta du köpte på nätet som faller ihop direkt. Kärleken blommar, men det gör också gräset. Ta allergi-medicin.

Tvillingarna (21 maj–20 juni)
Du kommer äntligen avsluta ett projekt! Skämtade bara. Du startar tre nya och glömmar vad det första ens handlade om. Ditt kaos är din charm – ibland.

Kräftan (21 juni–22 juli)
Det är din säsong, och dina

känslor är hetare än din solbränna. Du gråter till solnedgångar, reklamfilmer och vilsna fåglar. Ingen fara – alla älskar en blödig krabba.

Lejonet (23 juli–22 augusti)
Du lyser starkare än solen – folk kan behöva solglasögon bara för att stå nära dig. Perfekt månad att skina, men snälla: använd solskyddsfaktor 50.

Jungfrun (23 augusti–22 september)
Du planerade semestern i Excel, men glömde passet och förlorade din värdighet på Arlanda. Släpp kontrollen. Rufsigt strandhår är också en livsstil.

Vågen (23 september–22 oktober)
Beslut är svårt, särskilt när det gäller glassmaker. Spoiler: den smälter medan du velar. Kärleken är förvirrande men söt – som mangosorbet.

Skorpionen (23 oktober–21 november)
Din utstrålning är stark i juli – tyvärr mest för drama, sand och gamla ex. Du kan gå djupt, men undvik ytligt strandskval-

ler. Eller nej, hoppa i ändå!

Skytten (22 november–21 december)
Du vill resa, upptäcka och hitta livets mening. Du hittar främst bilköer, dyra pommes och måsar som snor din lunch. Äventyret kallar – lite halvhjärtat.

Stenbocken (22 december–19 januari)
Du jobbar medan alla andra sippar rosé. Varför? Juli skriker: TA LEDIGT. Testa en tupplur. Det är produktivt på sitt sätt.

Vattumannen (20 januari–18 februari)
Du får en lysande idé kl. 03:17 som involverar NFT:er, flipflops och en strandbar. Skriv ner den. Eller låt bli. Ingen kommer ändå förstå.

Fiskarna (19 februari–20 mars)
Du svävar iväg i dina dagdrömmar. Du tappar bort dina solglasögon, din handduk – och kanske din själ. Det gör inget. Du är zodiakens badanka.